

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
19 januari 2004

Ons kenmerk
PO/KB-2003/64408

Onderwerp
onregelmatigheden in het speciaal basisonderwijs

Tijdens inspectieonderzoek naar de kwaliteit van het speciaal basisonderwijs in 2002 werd door betrokkenen op de scholen gewag gemaakt van bestuurlijke drukte vanwege fusies. Het ministerie heeft echter vastgesteld dat er recentelijk niet zoveel fusies hebben plaatsgevonden. Op basis van deze discrepantie heb ik de departementale accountantsdienst gevraagd om bij speciale scholen voor basisonderwijs die met twee of meer scholen op hetzelfde adres gehuisvest zijn, onderzoek ter plaatse uit te voeren.

Uit het onderzoek van de accountantsdienst komt naar voren dat er scholen voor speciaal basisonderwijs zijn die aantoonbaar functioneren als één school, maar die zich naar het ministerie nog presenteren als afzonderlijke scholen. Daardoor ontvangen deze scholen ten onrechte bekostigingselementen dubbel. Bovendien bleek uit het onderzoek dat er scholen zijn die alleen onderwijs verzorgen aan groepen 1 tot en met 2 of 3, terwijl er ook scholen zijn die alleen onderwijs verzorgen aan de groepen 3 (of 4) tot en met 8.

Met betrokken scholen is een hoor en wederhoor procedure doorlopen. Ook zijn relevante documenten geanalyseerd. Uit de analyses wordt geconcludeerd dat er bij 14 scholen een situatie is ontstaan waarin sprake is van een samenvoeging van scholen (groepen leerlingen gemengd, alle documenten wijzen op samenvoeging) en dat er bij 5 scholen sprake is van onvolledige scholen.

Deze situaties zijn in strijd met de regelgeving en dat wil ik niet laten voortbestaan. Om de grootst mogelijke zorgvuldigheid te betrachten is advies van de Landsadvocaat gevraagd.

Alles afwegende heb ik besloten om de geconstateerde situaties als volgt recht te zetten.

Ik heb optimale duidelijkheid geschapen over de grenzen van de wet bij het samenvoegen van scholen en het mengen van groepen leerlingen. Over deze situatie is voorlichting gegeven in Uitleg Gele Katern van 23 april 2003.

In een brief aan de betrokken besturen meld ik dat zij met ingang van 1 augustus 2004 de situatie in overeenstemming moeten brengen met de regelgeving. Blijven de besturen in gebreke, dan zal ik naleving van de wetgeving afdwingen door inhouding van (een deel van) de bekostiging.

Door te handelen als geconstateerd hebben de onvolledige scholen die alleen groepen 1 t/m 2 of 3 en 3 of 4 t/m 8 aanbieden evident in strijd met de wet gehandeld. Ik zal in verband daarmee tot terugvordering van uitbetaalde financiële middelen overgaan. Echter, alle belangen afwegende en om een goede voortgang van het onderwijs aan de scholen niet in gevaar te brengen, heb ik uit een oogpunt van redelijkheid besloten de periode van terugvordering te beperken.

Daarnaast is vervolgonderzoek gestart. De Accountantsdienst heeft onderzoek uitgevoerd naar andere speciale scholen voor basisonderwijs waarvan bekend is dat ze op hetzelfde of een aangrenzend adres gevestigd zijn. Uit dit tweede onderzoek bleek dat 11 scholen onderwijs verzorgen aan gemengde groepen leerlingen. De hoor en wederhoor procedure met deze scholen is inmiddels afgerond. Ook bij deze scholen moet met ingang van 1 augustus 2004 de situatie in overeenstemming met de regelgeving zijn gebracht.

Inmiddels heb ik een Regieoverleg Toezichthouders in het leven geroepen. In dit overleg worden de risico's van de huidige wet en regelgeving in kaart gebracht, worden de gegevens van alle betrokken toezichthouders naast elkaar gelegd en worden de acties in samenhang met elkaar uitgevoerd.

De minister van onderwijs, cultuur en wetenschap,

(Maria J.A. van der Hoeven)